

Biologische alternatieven voor antibiotica

Kruiden worden nu al vaak als supplement toegevoegd aan diervoeders.

“Alle kennis over kruidenmiddelen voor landbouwdieren die we in het project Fyto-V hebben verzameld publiceren we op de website www.fytov.nl”, zegt Maria Groot van RIKILT – Instituut voor Voedselveiligheid. Het onderzoek is voltooid, maar nog niet alles is gepubliceerd. Een uit experts samengestelde begeleidingscommissie moet zich nog over de rapporten buigen.

De biologische veehouderij gebruikt al van oudsher weinig antimicrobiële middelen, zeker niet als – verboden – groeibevorderaar. “Toch hebben ook biologische veehouders last van pathogenen”, zegt Groot. “En dus hebben ze behoefte aan middelen die pathogenen aanpakken. Al jarenlang zijn er alternatieve middelen op de markt op basis van kruiden als oregano, tijm, knoflook en echinacea, maar veel kennis daarover heeft de sector niet. Met het Fyto-V-project wilden we die lacune vullen.” Een deel van het project hield in dat Groot en haar collega’s inventariseerden welke alternatieve middelen op de markt zijn, wie ze produceert en welke actieve bestanddelen ze bevatten. Die gegevens staan nu in een data-

bank op de website. Groot: “We hebben ook de literatuur verzameld naar de werkzaamheid van de preparaten of hun bestanddelen en op internet gezet.”

Veel van het onderzoek naar specifieke preparaten is ‘grijs’. “Denk bijvoorbeeld aan onderzoek dat een producent zelf heeft gedaan, en dat nooit is gepubliceerd in een wetenschappelijk tijdschrift, of aan onderzoek dat alleen als poster is gepresenteerd en om welke reden dan ook nooit een *peer-reviewed* tijdschrift heeft gehaald.”

Kruiden in voer

Nog niet gepubliceerd zijn analyses van een aantal preparaten, en studies waarin Groot en haar medewerkers de antimicrobiële werking van die producten in reageerbuizen hebben getest. Groot: “Ik kan nog niet meer zeggen dan dat de meeste preparaten in orde waren.” De onderzoekers zijn nog bezig met het verwerken van de data van praktijkstudies naar de effectiviteit van de kruidenmiddelen. “We hebben onderzoek gedaan bij kippen, varkens en melkvee en bijvoorbeeld gekeken of het toevoegen van kruidenmengsels aan kippenvoer de effecten vermindert van coccidiosis. Deze

ziekte treedt op als kippen zijn besmet met de eencellige *Coccidia*, een parasiet. Ook hebben we gekeken naar de groei van varkens die antimicrobiële kruidenpreparaten krijgen.” Tot slot is de wettelijke status van deze groep middelen bekeken. “We hebben geïnventariseerd of bedrijven ze op de markt kunnen brengen als diergeneesmiddel. Daar zit een probleem, hebben we gemerkt. Het is vrijwel onmogelijk om plantenextracten te laten registreren als diergeneesmiddel. Maar we stellen voor dat het mogelijk moet worden voor bedrijven om hun preparaten als ‘veevoedermiddel met gezondheidsclaim’ te registreren. Voor humane voedingssupplementen is er al zo’n regeling, en die houdt in dat producten aan allerlei voorwaarden moeten voldoen. Dat voorstel zou de sector toch een stuk zekerheid moeten geven”, aldus Groot. Ze verwacht dat de eindrapportage eind juli zal plaatsvinden.

Cluster	Biologische landbouw
Informatie:	www.kennisonline.wur.nl www.fytov.nl
Contact:	Maria.Groot@wur.nl 0317 - 48 02 56